

Stanovisko

hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu obce Semerovo na rok 2023 a k viacročnému rozpočtu na roky 2024 – 2025.

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z.n.p.) predkladám **odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Semerovo na rok 2023 a viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025.**

Odborné stanovisko k návrhom vyššie uvedených rozpočtov (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo spracované na základe predloženého návrhu, ktorý bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu obce Semerovo na rok 2023 a viacročného rozpočtu na roky 2024 - 2025 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z dvoch hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a v súlade s ustanovením § 9, ods. 1, 2 a 3, zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2023,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2024,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2025.

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia zákonov:

- č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- s nariadením vlády č. 668/2004 Z.z. o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve,
- č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, na základe ktorého bolo vydané Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len VZN),
- č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ústavný zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti,

- opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,

ako aj príslušných všeobecne záväzných nariadení obce.

1.2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce Semerovo

Návrh rozpočtu bol v zákonom stanovenej lehote, v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p., zverejnený na úradnej tabuli obce Semerovo a na webovej stránke obce Semerovo dňa 28.11.2022, t.j. viac ako 15 dní pred jeho schválením.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 a príslušných dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Podľa §10 zákona č.583/2004 Z.z. sú obce povinné zostaviť rozpočet vnútorne členený na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet)
- c) finančné operácie

Bežný rozpočet musí byť zostavený ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ nevyčerpaných v minulých rokoch. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak tento schodok možno vykryť zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Uvedené ustanovenie zákona bolo pri zostavovaní rozpočtu dodržané.

Obec v súlade so zákonom č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. neuplatňuje programový rozpočet.

Predložený návrh rozpočtu je zostavený v súlade s čl. 9 ods.1 ústavného zákona č.493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p., podľa ktorého sú subjekty verejnej správy povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza z doteraz známych skutočností a nadväzuje na predpokladané príjmy a výdavky. Pri zostavovaní rozpočtu obce boli brané do úvahy predikcie na objem podielu obce na výnose dane z príjmov fyzických osôb. V rozpočte sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytnú prostriedky z rozpočtu.

Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok 2023 je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Viacročný rozpočet rešpektuje vývoj príjmov a na to nadväzujúcu tvorbu finančných zdrojov. Tomu je podriadené aj čerpanie výdavkov, pri zabezpečení vyrovnaného rozpočtového hospodárenia počas nasledujúcich rozpočtových rokov.

Predpokladaný rozpočet vychádza:

- z potrieb obce so stanovením priorít pre obdobie 2023 -2025
- z analýzy vývoja rozpočtu v minulých rokoch
- z kvalifikovaného odhadu a predpokladu vývoja rozpočtu v roku 2023

Na základe predpokladaných objemov príjmov finančno-investično-rozvojová komisia v súčinnosti s obecným zastupiteľstvom a obecným úradom spracovali návrh rozpočtu obce do predkladaného návrhu.

Na schválenie je predložený návrh rozpočtu obce na rok 2023. Po rekapitulácii jednotlivých kategórií predložený rozpočet predstavuje nasledovné objemy:

Tabuľka 1 - Vývoj rozpočtu obce Semerovo – PRÍJMY

	Bežný rozpočet	Kapitálový rozpočet	Finančné operácie	Celkom
2020 skutočnosť	1 207 462,27	87 318,39	39 694,72	1 334 475,38
2021 skutočnosť	1 205 362,04	21 794,03	83 320,93	1 310 477,00
2022 rozpočet	1 082 260,00	30 000,00	10 000,00	1 122 260,00
2022 predpoklad	1 162 760,00	54 000,00	137 751,00	1 354 511,00
2023 návrh	1 135 615,00	34 200,00	55 000,00	1 224 815,00

Tabuľka 2 - Vývoj rozpočtu obce Semerovo - VÝDAVKY

	Bežný rozpočet	Kapitálový rozpočet	Finančné operácie	Celkom
2020 skutočnosť	1 038 008,14	131 821,71	4 326,09	1 174 155,94
2021 skutočnosť	1 128 886,7	133 274,71	3 482,40	1 265 643,81
2022 rozpočet	1 048 428,00	70 602,00	3 230,00	1 122 260,00
2022 predpoklad	1 151 569,00	199 602,00	3 340,00	1 354 511,00
2023 návrh	1 132 385,00	89 200,00	3 230,00	1 224 815,00

Z vyššie uvedených údajov v tabuľkách č. 1 a 2 je zrejmé, že rozpočet obce Semerovo je dlhodobý prebytkový. Návrh rozpočtu na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný.

Predkladaný návrh rozpočtu obce je vnútorne členený na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet)
- c) finančné operácie

Rozpočtované objemy podľa vnútorného členenia rozpočtu sú navrhnuté v objemoch uvádzaných v tabuľkách č. 3 – 6.

Tabuľka 3 - Návrh bežného rozpočtu obce Semerovo na rok 2023

	Návrh na rok 2023
Bežné príjmy celkom	1 135 615,00
Bežné výdavky celkom	1 132 385,00
Prebytok + / schodok -	3 230,00

Tabuľka 4 - Návrh kapitálového rozpočtu obce Semerovo na rok 2023

	Návrh na rok 2023
Kapitálové príjmy celkom	34 200,00
Kapitálové výdavky celkom	89 200,00
Prebytok + / schodok -	(-) 55 000,00

Tabuľka 5 - Návrh finančných operácií obce Semerovo na rok 2023

	Návrh na rok 2023
Príjmové finančné operácie	55 000,00
Výdavkové finančné operácie	3 230,00
Prebytok + / schodok -	51 770,00

Tabuľka 6 - Návrh rozpočtu obce Semerovo na rok 2023

	Návrh na rok 2023
Príjmy celkom	1 224 815,00
Výdavky celkom	1 224 815,00
Prebytok + / schodok -	0,00

V zmysle § 10 ods. 7 zák. č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. sa rozpočet obce zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Obec je povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch. Výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.

Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Návrh bežného rozpočtu je zostavený ako prebytkový v celkovej hodnote prebytku 3 230,00 Eur, pričom celkové bežné príjmy predstavujú objem 1 135 615,00 Eur a celkové bežné výdavky 1 132 385,00 Eur.

Návrh kapitálového rozpočtu je zostavený ako schodkový v celkovej hodnote schodku 55 000,00 Eur, pričom celkové kapitálové príjmy predstavujú objem 34 200,00 Eur a celkové kapitálové výdavky 89 200,00 Eur. Uvedený schodok bude krytý prebytkom bežného rozpočtu a prebytkom finančných operácií spočívajúcim v čerpaní zostatkov finančných prostriedkov obce z minulých rokov.

Návrh finančných operácií je zostavený ako prebytkový v celkovej hodnote prebytku 51 770,00 Eur, pričom celkové príjmové finančné operácie predstavujú objem 55 000,00 Eur, čo predstavuje čerpanie zostatkov finančných prostriedkov obce z minulých rokov. Výdavkové finančné operácie v celkovom objeme 3 230,00Eur.

Návrh rozpočtu obce Semerovo na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný s celkovým objemom príjmov a výdavkov v rovnakom objeme 1 224 815,00 Eur.

Vyrovnanosť rozpočtu však môžu ovplyvniť niektoré rizikové faktory. Za tieto považujem najmä nedosiahnutie stanovených príjmov obecného rozpočtu a krytie nepredvídaných výdavkov, či pokračujúci rast miery inflácie a cien energií. Pre dosiahnutie navrhovaného objemu príjmov rozpočtu obce na rok 2023 je nevyhnutné striktné dohliadanie na plnenie rozpočtových príjmov. Riziko vidím tiež v zdroji kapitálových príjmov obce (predaj majetku obce). V prípade nedosiahnutia tohto príjmu bude rozpočet obce preklopený do schodkového a tento schodok bude nevyhnutné vyrovnávať zostatkom finančných prostriedkov obce z minulých rokov. V prípade nepredvídaných (nerozpočtovaných) výdavkov je nutné pri každej zmene rozpočtu resp. rozpočtovom opatrení vopred analyzovať ich dopad na rozpočet obce Semerovo a schváliť obecným zastupiteľstvom. Z dôvodu krytia schodku kapitálového rozpočtu zostatkom finančných prostriedkov obce z minulých rokov je potrebné dodržiavať princíp hospodárnosti a efektívnosti pri vynakladaní výdavkov z rozpočtu v súlade s platnými všeobecne záväznými nariadeniami obce s cieľom udržať finančnú rezervu pre ďalšie rozpočtové obdobia.

Za samostatný rizikový faktor považujem tiež pokračujúcu hospodársku a energetickú krízu. Rast miery inflácie ako ukazovateľ spotrebiteľských cien ako aj energetická kríza a s ňou súvisiaci nárast cien energií môžu negatívnym spôsobom ovplyvniť výdavkovú stránku rozpočtu obce. Rozpočet bol pripravený s rezervou na krytie prípadných rozdielov spôsobených nárastom cien. Odporúčam sledovať predikcie vydávané príslušnými orgánmi a prípadné korekcie zohľadniť v rámci hospodárenia obce v roku 2023.

Pri dodržiavaní týchto zásad bude rozpočet obce dlhodobou udržateľný a zabezpečí dostatočné zdroje na financovanie základných funkcií samosprávy, preneseného výkonu štátnej správy a všestranný rozvoj obce Semerovo.

C. Záver

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu s príslušnými právnymi predpismi, na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a výdavkov. Návrh viacročného rozpočtu obce Semerovo na roky 2023 – 2025 reálne odráža finančnú situáciu obce, zohľadňuje záväzky obce z predchádzajúceho roka, je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Konštatujem, že návrh rozpočtu nezvyšuje zadlženosť obce, bol zostavený na reálnych predpokladoch a zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy ako aj rozvoj obce Semerovo. Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností **odporúčam** obecnému zastupiteľstvu **rozpočet obce Semerovo na rok 2023 schváliť** a rozpočet obce Semerovo **na roky 2024 – 2025 vziať na vedomie.**

V Semerove, 13.12.2022

Ing. Branislav Arpáš, v.r.
hlavný kontrolór obce Semerovo